

m 19

VULCANUS OF MERCURIUS: NAAMGEVING VAN EEN PLANEET
door Mw. Y. Meesters

Op de vragenmiddag van 12 januari jl. werd o.a. de volgende vraag gesteld: "Waarom maakt de WvA onderscheid tussen Mercurius en Vulcanus of anders gezegd: waarom gebruikt de WvA de naam Vulcanus?".

Velen onder u zullen zich wel eens hetzelfde hebben afgevraagd. De Griekse mythologie komt ons te hulp bij het beantwoorden van deze vraag. Men kan de vraag zeer kort beantwoorden: Mercurius bij de Romeinen is gelijkgesteld met Hermes bij de Grieken.

Bij de WvA is de naam Hermes reeds in gebruik, namelijk voor één van de hypothetische planeetkrachten, die evenals de overige mysterieplaneten een Griekse naam heeft gekregen. Daarom moest een andere naam gevonden worden voor de planeet, die het dichtst om de Zon draait. Deze planeet wordt nu met de naam Vulcanus aangeduid, zodat hij evenals de overige antieke planeetkrachten een Latijnse naam heeft.

Ik neem aan, dat dit antwoord weinig bevredigend is en daarom zal ik hieronder uitvoeriger op de vraag ingaan.

De Griekse mythologie biedt ons de volgende informatie:

Mercurius is de Romeinse god van handel en winst en is geheel gelijkgesteld met de Griekse god Hermes.

Hermes is de bode van de goden; op de eerste plaats is hij de bemiddelaar tussen goden en mensen, tussen hemel en aarde en tussen aarde en onderwereld, tussen levenden en doden. Deze eigenschap vinden we terug in het symbool van Hermes: ♄ . Het Maan-symbool bovenaan: Hermes is op de eerste plaats bemiddelaar (een Maan-functie) tussen goden in de hemel ($\bigcirc$) en mensen op aarde ($+$). Voorts herkennen we hierin natuurlijk het teken Gemini, waarvan Hermes de Heer is. Hij is tevens beschermer van reizigers, kooplui en ook dieven zoeken hun heil bij hem, want winst en bedrog heeft hij ook onder zijn hoede. Verder is Hermes uitvinder van de dubbele fluit en de lier.

In de mythe die van deze laatste uitvinding verhaalt, herkennen we eveneens het teken Gemini, dat zowel eigenschappen van Aries als van Taurus in zich verenigt: Hermes stal als pasgeboren baby runderen van de zonnegod Apollo. Toen hij honger kreeg, slachtte hij één van de heilige runderen (Taurus) en na zijn maal spande hij de darmen van het dier op een schild van een toevallig voorbij schuifelende schildpad en begon de schoonste muziek te spelen op zijn zojuist uitgevonden (Aries) instrument: de lier.

Hermes wordt voorgesteld als een jongeman met vleugelschoenen en een staf (de caduceus). De Hermes-staf is symbool van onsterfelijkheid. Blijkbaar kan Hermes zich vrij bewegen op de verschillende (bewustzijns)gebieden en overschrijdt hij hun grenzen. Hij betreedt bijvoorbeeld het rijk der doden zonder zelf te hoeven sterven. Bovendien vliegt hij geregeld heen en weer tus-

sen hemel en aarde; de zwaartekracht heeft blijkbaar geen vat op hem. Hermes staat dan ook buiten de invloedssfeer van Saturnus; Saturnus als dood, als zwaartekracht, als grensbewaker, etc. Dit komt overeen met het feit, dat wij die planeet Hermes noemen, die buiten de baan van Saturnus ligt, dus buiten de invloedssfeer van Saturnus.

En daarmee wordt de naam Mercurius - de Latijnse naam voor Hermes - onbruikbaar voor de binnenplaneet die wij Vulcanus noemen.

Wie is nu die Vulcanus?

Vulcanus is volgens de mythologie de Romeinse god van het vuur en is geheel gelijkgesteld met de Griekse god Hephaistos.

Hephaistos is de god van het vuur en de smeedkunst, voorgesteld als een kreupele, baardige man. Zijn attributen zijn hamer, blaasbelg en andere werktuigen. Hij is de zoon van Zeus en Hera (Zeus' echtgenote en zuster).

Hoe kunnen wij de planeetkracht Vulcanus met al zijn betekenissen herkennen in deze Hephaistos? Hephaistos heeft zijn plaats op de Olympus - het verblijf der goden - dicht bij een groot vuur dat altijd brandt in zijn smidse. Daar maakt hij de mooiste beelden, voorwerpen en wapenrustingen van edelmetalen (goud, zilver en brons). Zijn beelden blaast hij leven in en hij zorgt ervoor dat wapenrustingen bovenmenselijke kracht bezitten.

Vulcanus is een denkplaneet, een pulserende planeet en heeft als zodanig een verbindende functie. Aan alles zitten twee kanten: een vormkant en een levenskant en deze Hephaistos lijkt ze beide te verbinden, wanneer hij zijn zelf gemaakte schone vormen leven inblaast.

Over Vulcanus als denkplaneet is het volgende te zeggen: de functie van denken is o.a. schakels leggen, bewustworden en de oorzaak achter de dingen zoeken: waarom is iets, zoals het is? In deze vraag herkennen we het straalaspect van de Wet van Drie (middelpunt-straal-omtrek of zijn-denken-voelen).

Een oorzaak is altijd te herleiden tot een bron en zo kan men het vuur, waaraan Hephaistos zit te werken zien als de bron van alle leven. Vulcanus staat ook in verheffing in Leo, een vuurteken. Goud, een van de metalen waaruit Hephaistos zijn beelden schept valt onder de Zon, Heer van Leo. De geboorte wordt vaak geplaatst bij het teken Leo: het begin van een individueel bestaan. In de mythen over Hephaistos kunnen we hiervan iets terugvinden: Hephaistos werd in zijn leven twee maal uit de hemel geslingerd: éénmaal door zijn moeder Hera (omdat ze hem zo lelijk vond) en éénmaal door zijn woedende vader Zeus. Zo zweefde hij door het luchtruim en kwam op de aarde terecht, waar hij een tijd lang leefde onder de mensen. Hierin kan men een soort incarnatie zien: een geboorte in een stoffelijk lichaam, want zo moet een god het leven op aarde wel ervaren (Vulcanus in Leo in verheffing). Door die val is hij ook mank geworden: hij brak zijn beide benen. Benen/botten vallen onder Saturnus, breken is van Mars. Blijkbaar stond Hephaistos onder de invloedssfeer van Saturnus en Mars, dwz. als planeetkracht moet zijn baan dan binnen die van Saturnus en Mars liggen. De baan van de planeet die wij nu Vulcanus noemen, ligt inderdaad binnen die van Saturnus en Mars (zou er een verband zijn tussen het gezegde "hinken op twee gedachten" en deze manke Hephaistos (Vulcanus als denkplaneet)?)

Als smid van de goden bedrijft hij echt ambachtswerk. Ambachten - het met de hand bewerken van materiaal - valt m.i. onder Virgo, het teken waarvan Vulcanus Heer is.

Er is nog meer te zeggen over de eigenschappen van deze planeten in verband met de mythologie, maar ik hoop dat deze selectie uit de Griekse mythologie de naamgeving Vulcanus voor deze binnenplaneet voldoende rechtvaardigt.